

Tekstspeurneus
De klok verzetten
AVI M7

vanjufmarjan.nl

De klok verzetten: waarom eigenlijk?

Tekstspeurneus - Avi m7

Naam :

www.vanjufmarjan.nl

Copyright 2026

Een uurtje cadeau

Twee keer per jaar is het zover: we verzetten de klok.
In het najaar gaat de wijzer een uur achteruit en spreken we van wintertijd.

- 5 Dit jaar valt dat moment in de nacht van 24 op 25 oktober.
Om precies drie uur 's nachts wordt de tijd teruggezet naar twee uur.
Het directe voordeel laat zich raden: je mag een uur langer blijven slapen.
Voor de meeste mensen klinkt dat als een klein cadeautje.
Toch roept deze halfjaarlijkse klokverschuiving al jarenlang discussie op.
- 10 Waarom doen we dit eigenlijk? En heeft het nog wel zin?

Een idee uit de achttiende eeuw

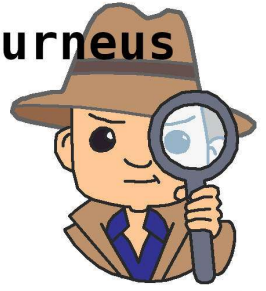
De oorsprong van de wintertijd ligt in Amerika.
Benjamin Franklin, wetenschapper en politicus, opperde het plan in 1784.
Hij ergerde zich eraan dat mensen bij zonsopgang nog lagen te slapen.
15 Daardoor verspilden ze volgens hem kostbare uren daglicht.
's Avonds moesten vervolgens kaarsen worden aangestoken om iets te kunnen zien.
Franklins oplossing was even simpel als doeltreffend: sta eerder op.
Door de klok aan te passen zouden werk- en leefritmes beter aansluiten bij het zonlicht.
Zijn tijdgenoten vonden het maar een merkwaardig idee en het verdween in de la.

- 20 Pas tijdens de Eerste Wereldoorlog kwam het plan weer bovendrijven.
Duitsland voerde in 1916 als eerste land de zomer- en wintertijd officieel in.
Niet zozeer vanwege kaarsen, maar om steenkool te besparen.
Andere landen volgden snel, waaronder Nederland.
Na de oorlog werd de regeling hier echter afgeschaft omdat men haar onhandig vond.
- 25 Pas tijdens de oliecrisis van 1973 groeide het besef dat energie besparen noodzakelijk was.
In 1977 voerde Nederland daarom definitief de huidige regeling in.
Sindsdien zetten wij elk voorjaar en elk najaar braaf de klok gelijk.

Hoe werkt het precies?

- In maart, wanneer de lente begint, schakelen we over naar de zomertijd.
- 30 De klok springt dan 's nachts van twee uur naar drie uur vooruit.
Je raakt daardoor één uur slaap kwijt, maar krijgt er lange, lichte avonden voor terug.
Eind oktober draaien we de beweging om en belanden we in de wintertijd.
Dan wordt het vroeger donker maar breekt de ochtendzon eerder door.
Op die manier benutten we optimaal de beschikbare uren daglicht.
- 35 Althans, dat is de theorie.

Of het echt zoveel energie scheelt, daarover zijn de meningen verdeeld.
Voorstanders zeggen dat huishoudens minder kunstlicht gebruiken.
Tegenstanders beweren juist dat moderne apparaten zoals televisies en computers het verschil tenietdoen.

De klok verzetten: waarom eigenlijk?

- 40 Bovendien verbruiken mensen in donkere ochtenden extra stroom voor verwarming. Wetenschappelijk onderzoek laat wisselende resultaten zien. Sommige studies tonen een kleine besparing aan, andere vinden nauwelijks effect.

Wat doet het met mens en dier?

- Behalve energie speelt ook gezondheid een rol in de discussie.
- 45 Ons lichaam heeft een ingebouwde biologische klok die allerlei processen regelt. Denk aan slaap, eetlust en lichaamstemperatuur. Wordt die klok plotseling een uur verzet, dan kan dat flink ontregelen. Veel volwassenen hebben dagenlang last van vermoeidheid of concentratieproblemen. Kinderen merken er meestal minder van; hun ritme past zich soepeler aan.
- 50 Baby's daarentegen reageren vaak prikkelbaar op de verstoring van hun voedingsschema.
- Ook dieren ondervinden hinder van onze klokkentruc. Huisdieren zoals honden en katten begrijpen niets van het nieuwe etenstijdstip. Boeren moeten hun melkkoeien geleidelijk laten wennen aan een ander melkschema. Gebeurt dat te abrupt, dan geeft een koe simpelweg minder melk.
- 55 Ook in de natuur zorgt de tijdsprong soms voor verwarring. Dieren die actief zijn rond zonsopkomst of -ondergang raken kortstondig hun oriëntatie kwijt.

Blijft de wintertijd bestaan?

- Steeds meer Europeanen willen van het haljaarlijkse geklok af. Uit een grote peiling van de Europese Unie bleek dat een ruime meerderheid liever één vaste tijd
- 60 behoudt. Het Europees Parlement stemde zelfs al voor afschaffing. Maar dan rijst meteen de volgende vraag: kiezen we permanent voor zomertijd of juist voor wintertijd? Landen kunnen het daar niet over eens worden. Blijven we eeuwig op zomertijd staan, dan komt de zon in hartje winter pas tegen negen uur op.
- 65 Dat betekent dat kinderen in het pikkedonker naar school moeten fietsen. Een onwenselijk vooruitzicht, vinden veel ouders en verkeersdeskundigen. Kiezen we altijd wintertijd, dan missen we die heerlijke lange zomeravonden.
- Totdat Europa knopen doorhakt blijft alles dus zoals het was. Elke herfst mogen we ons verheugen op zestig minuten extra slaap.
- 70 En elke lente leveren we ze met frisse tegenzin weer in.

De klok verzetten: waarom eigenlijk?

Naam: _____

www.vanjufmarjan.nl Copyright 2026

Opdracht 1 : Geef antwoord op de vragen.

1. Wie opperde het plan in 1784 om de klok te verzetten?

2. Sinds wanneer voerde Duitsland de wintertijd in ?

3. Wanneer schakelen we over naar de zomertijd?

4. Merken huisdieren zoals honden en katten iets van het verzetten van de klok?

Opdracht 2 : Meerkeuzevragen. Kruis het juiste antwoord aan.

1. Wanneer gaat de klok een uur terug?

- ☐ In het voorjaar
- ☐ In het najaar
- ☐ In de zomer

2. Hoe noemen we het als de klok een uur terug wordt gezet?

- ☐ De zomertijd
- ☐ De herfsttijd
- ☐ De wintertijd

3. Wanneer gaat de klok een uur vooruit?

- ☐ In januari gaat de klok een uur vooruit.
- ☐ In april wordt de klok weer verplaatst.
- ☐ In maart gaat de klok juist een uur vooruit.

4. Hebben huisdieren ook last van het verzetten van de klok?

- ☐ Het maakt ze niet uit.
- ☐ Huisdieren zoals honden en katten begrijpen niets van het nieuwe etenstijdstip.
- ☐ Sommige wel en andere ook weer niet.

urneus

A cartoon illustration of a detective wearing a brown hat and trench coat, holding a magnifying glass over his eye. The word "urneus" is written in a bold, black, sans-serif font above the character's head.

www.vanijfmarjan.nl Copyright 2026

Opdracht 3 : Zet deze zinnen in de juiste volgorde.

1. Gebeurt dat te abrupt, dan geeft een koe simpelweg minder melk.
2. Ook dieren ondervinden hinder van onze klokkentruc.
3. Boeren moeten hun melkkoeien geleidelijk laten wennen aan een ander melkschema.
4. Huisdieren zoals honden en katten begrijpen niets van het nieuwe etenstijdstip.

--	--	--	--

Opdracht 4 : Vul het ontbrekende woord in.

Welk woord past in de zin : meningen - wintertijd - ochtendzon -
zomertijd - andersom

1. In maart, wanneer de lente begint, schakelen we over naar de _____.
2. Eind oktober draaien we de beweging om en belanden we in de _____.
3. Dan wordt het vroeger donker maar breekt de _____ eerder door.
4. Of het echt zoveel energie scheelt, daarover zijn de _____ verdeeld.
5. In de winter draait het _____.

Opdracht 5 : Los de woordzoeker op.

q	l	n	b	a	b	y	v	o	o	r	j	a	a	r
n	a	a	d	k	x	d	a	g	z	a	v	o	n	d
a	n	c	i	l	q	o	k	t	o	b	e	r	x	z
j	d	h	e	o	w	i	n	t	e	r	t	i	j	d
a	x	t	r	k	z	a	c	h	t	e	r	u	i	t
a	z	o	m	e	r	t	i	j	d	q	u	u	r	x
r	z	v	o	o	r	u	i	t	z	k	a	a	r	s

Woordenlijst

land
baby
avond
uur
dag
dier

De klok verzetten: waarom eigenlijk?

Opdracht 1 : Geef antwoord op de vragen.

1. Wie opperde het plan in 1784 om de klok te verzetten?

Benjamin Franklin, wetenschapper en politicus, opperde het plan in 1784

2. Sinds wanneer voerde Duitsland de wintertijd in ?

Duitsland voerde in 1916 als eerste land de zomer- en wintertijd officieel in.

3. Wanneer schakelen we over naar de zomertijd?

In maart, wanneer de lente begint

4. Merken huisdieren zoals honden en katten iets van het verzetten van de klok?

Huisdieren zoals honden en katten begrijpen niets van het nieuwe etenstijdstip.

Opdracht 2 : Meerkeuzevragen. Kruis het juiste antwoord aan.

1. Wanneer gaat de klok een uur terug?

- ☐ In het voorjaar
- ☒ In het najaar
- ☐ In de zomer

2. Hoe noemen we het als de klok een uur terug wordt gezet?

- ☐ De zomertijd
- ☐ De herfsttijd
- ☒ De wintertijd

3. Wanneer gaat de klok een uur vooruit?

- ☐ In januari gaat de klok een uur vooruit.
- ☐ In april wordt de klok weer verplaatst.
- ☒ In maart gaat de klok juist een uur vooruit.

4. Hebben huisdieren ook last van het verzetten van de klok?

- ☐ Het maakt ze niet uit.
- ☒ Huisdieren zoals honden en katten begrijpen niets van het nieuwe etenstijdstip.
- ☐ Sommige wel en andere ook weer niet.

Copyright 2026

Antwoordenblad